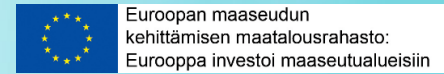

**RUOKASEKTORIN
KOORDINAATIOHANKE**
lähiruoka · luomu · luonnontuotteet

LUOMU VASTUULLISENA VALINTANA JA KULUTUSTRENDINÄ

Asiantuntija Aura Lamminparras

Pro Luomu ry

aura.lamminparras@proluomu.fi

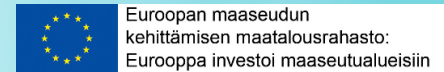
Twitter: @auralamm

**RUOKASEKTORIN
KOORDINAATIOHANKE**

lähiruoka · luomu · luonnontuotteet

- Tukee valtakunnallisesti pk-elintarvikeyrityksien kehittämistä lähiruoan, luomun ja luonnontuotealan osalta
- Toteutusaika 1.9.2018 – 31.8.2021
- Seuraa viestintää
 - proluomu.fi
 - aitojamakuja.fi

AGENDA

- **Mitä luomu on? Miten se vastaa kestävyyshaasteisiin?**
- **Luomumarkkinat**
- **Minkälainen on luomukuluttaja?**

**RUOKASEKTORIN
KOORDINAATIOHANKE**
lähiruoka · luomu · luonnontuotteet

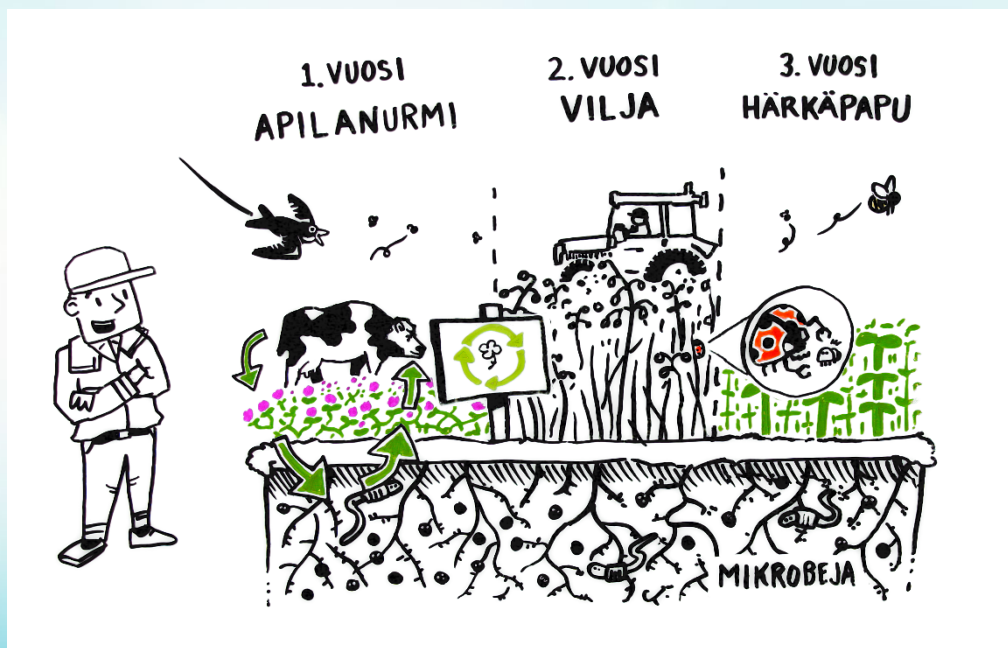
Mitä luomu on? Miten se vastaa kestävyyshaasteisiin?

MITÄ LUOMU OIKEASTAAN ON?

Luomu yhdistää ympäristön kannalta parhaat tuotantotavat, korkeat vaatimukset eläinten hyvinvoinnille sekä kuluttajien toiveet korkealaatuisista ja luonnollisista tuotteista.

https://www.youtube.com/watch?v=9_Gkv5oPk70

LUOMU EDISTÄÄ KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ

Luomutuotannon positiiviset vaikutukset – Luomu on osa ratkaisua

Positiivinen vaikutus vahvistuu	Negatiivinen vaikutus pienenee
 Hiilen sitominen maaperään lisääntyy	 Teollisia maatalouskemikaaleja tarvitaan vähemmän
 Luonnon monimuotoisuus lisääntyy 30-50 %	 Maatalouskemikaalit heikentävät luonnon monimuotoisuutta
 Hyvinvoiva maaperä pidättää vettä hyvin	 Maatalouskemikaalit saastuttavat vesistöjä
 Luomu on sertifioitu ja valvottu tuotantotapa	 Tehomaatalous köyhdyttää ekosysteemejä
 Tietyissä luomutuotteissa on enemmän ravinteita	 Torjunta-ainejäämät ovat riski terveydelle
 Luomu pitää huolta maasta ja säilyttää sen kasvukunnon myös tuleville sukupolville	

Luomutuotanto ja kestävä kehitys – tavoitteet – raportti:
proluomu.fi/mita-on-luomu/kestava-kehitys/

YMPÄRISTÖ KIITTÄÄ

- Luomutuotannon tärkein ja selkein ympäristövaikutus on luonnon monimuotoisuuden ylläpito.
 - Luomupelloilla elää tutkitusti lähes 30 % enemmän kasvi- ja eläinlajeja kuin tavanomaisesti viljellyllä pellolla.
- Luomukasvintuotanto perustuu ravinteiden tehokkaaseen kierrätykseen, jotta uusiutumattomia luonnonvaroja voidaan säästää.
- Luomutuotannossa käytettävät eloperäiset lannoitteet sekä luomutilojen viljelykiertoon kuuluva apilanurmi tekevät hyvää maan rakenteelle ja pieneliöstölle.
 - Maasta tulee muhevaa ja se pidättää ravinteet ja veden kasvien käytössä.
 - Muheva maa sitoo itseensä hiiltä ja auttaa hillitsemään ilmastonmuutosta.

LAJITYYPILLISTÄ ELÄMÄÄ

- Kaikki eläimet pääsevät ulkoilemaan kesäisin.
- Luomueläimillä on tilaa liikkua myös sisällä.
- Eläimiä ei suljeta häkkeihin (kanat, emakot).
- Luomurehu koostuu luomuviljellyistä raaka-aineista, jotka tuotetaan pääasiassa omalla luomutilalla tai hankitaan alueen muilta luomutiloilta.
- Luomueläimiä lääkitään, jos ne sairastuvat.
 - Tuotteen varoaika lääkityksen jälkeen on kaksinkertainen tavanomaiseen tuotteeseen verrattuna.

LUONNOLLISTA RUOKAA

- Luomutuotannossa torjunta-aineiden käyttö on äärimmäisen rajoitettua.
 - Tauteja ja tuholaisia vastaan saa käyttää vain muutamia luonnossa esiintyviä aineita.
 - Rikkakasvien torjunta-aineet on kielletty kokonaan.
- Lisäaineiden käyttö on luomuelintarvikkeiden valmistuksessa tiukasti säänneltyä.
 - Suuri osa luomussa sallituista lisäaineista on peräisin luonnosta.
 - Ei fosfaatteja, keinotekoisia makeutus- tai väriaineita eikä arominvahventeita.

VILLIÄ LUOMUA

- Riista tai luonnonkalat eivät voi olla luomua.
 - Vain viljely kala ja tarhattu riista voi olla luomua.
- Luonnontuotteet voivat olla luomua, jos ne on kerätty luomusertifioidulta keruualueelta.
 - Tällaisia tuotteita ovat esimerkiksi metsämarjat, villiyrtit, sienet ja mahla.
- Luomukeruualueella ei ole viimeisen kolmen vuoden aikana käytetty lannoitteita tai torjunta-aineita.
- Luomukeruuotteiden tuotantoketjua valvotaan vuosittain kuten muutakin luomutuotantoa.
 - Tuotteet ovat jäljitettävissä metsään asti.

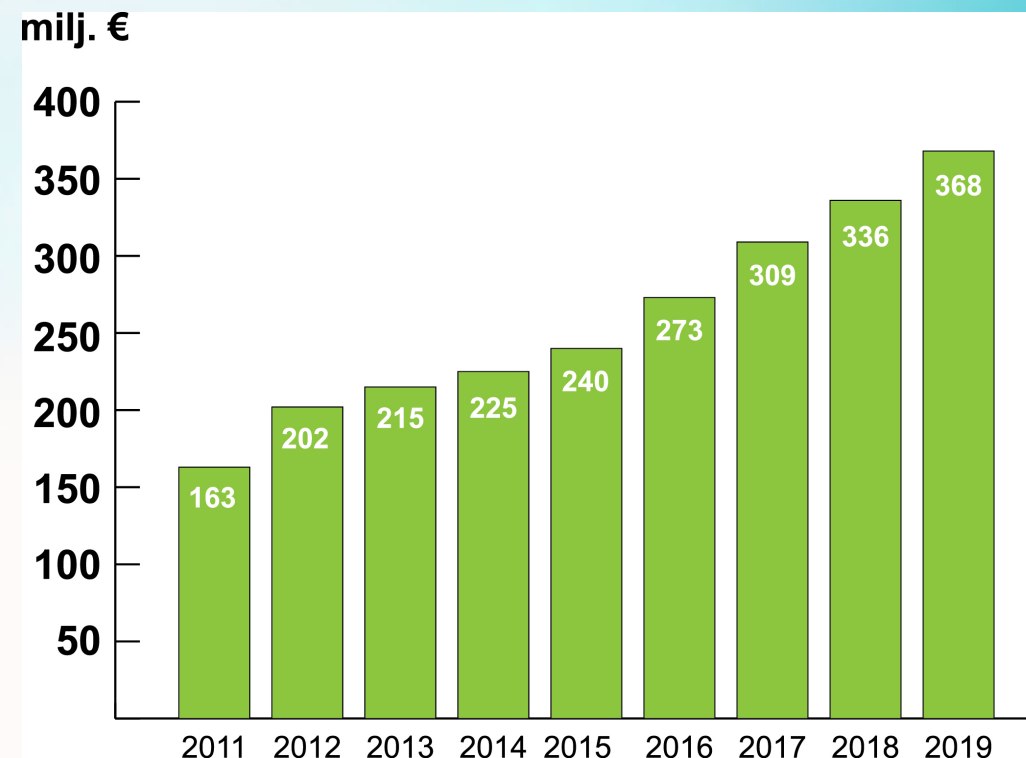
**RUOKASEKTORIN
KOORDINAATIOHANKE**
lähiruoka · luomu · luonnontuotteet

Luomumarkkinat

LUOMUTUOTTEIDEN MYYNNIN KEHITYS SUOMESSA

- Luomun myynti Suomessa on kasvanut koko 2010-luvun ajan.
- Vuonna 2019 luomua myytiin vähittäiskaupoissa 368 miljoonalla eurolla, kasvua vuodesta 2018 oli 9,6 %.
- Luomun markkinaosuus Suomen päivittäistavarakaupassa on 2,6 %.
- Myynnin kasvua on siivittänyt luomutuotteiden valikoiman laajeneminen.

Lähde: Pro Luomu ry: Vuosittaiset selvitykset luomuelintarvikkeiden myynnistä pohjautuvat kyselyihin päivittäistavara-kaupoille.

LUOMUN OSUUS ERI TUOTERYHMISSÄ

Tuoteryhmä	luomua (arvosta)
Lastenruoat	23 %
Kasviöljyt	19 %
Kananmunat	18 %
Hiutaleet ja suurimot	14 %
Jauhot	9 %
Kahvi ja tee	8 %
Hedelmät	7,5 %
Mehut ja mehukeitot	7 %
Kasvijuomat	5 %
Maito	4,5 %
Vihannekset	4,5 %

Luomun markkinaosuuksia eri tuoteryhmissä 2019.

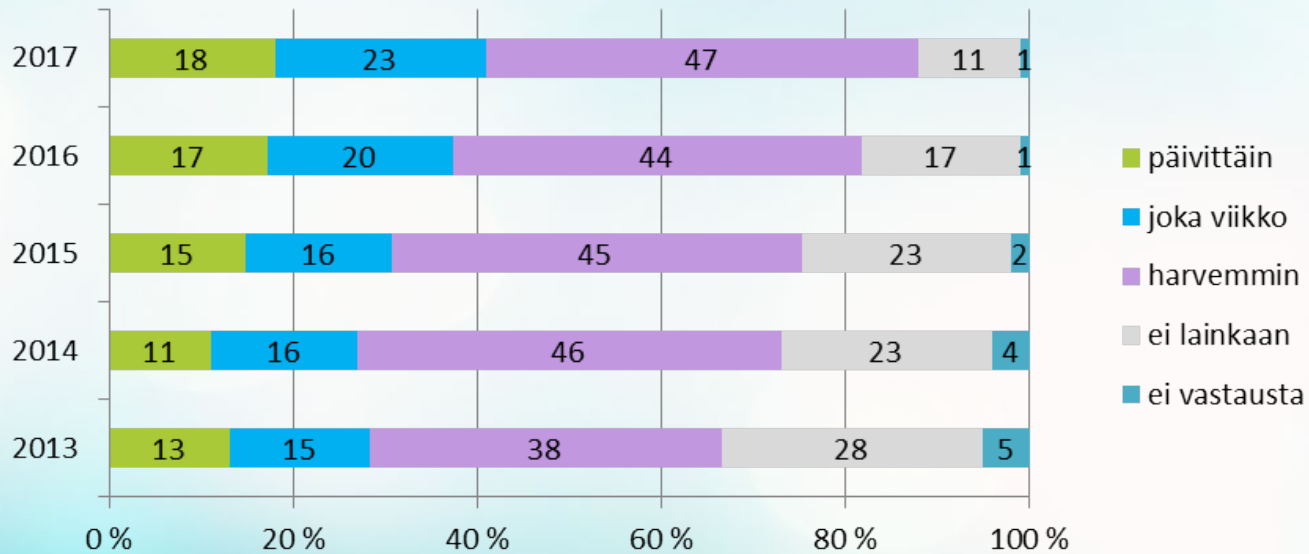
- Luomun markkinaosuudet eri tuoteryhmissä vaihtelevat paljon.
- Korkein markkinaosuus luomulla on lastenruokien tuoteryhmissä, 23 %.
- Lähes 20 % markkinaosuus luomulla on kasviöljyjen ja kananmunien tuoteryhmässä.

Lähde: Pro Luomu ry:
Vuosittaiset selvitykset
luomuelintarvikkeiden myynnistä
pohjautuvat kyselyihin
päivittäistavarakaupoille.

LUOMU RUOKAPALVELUISSA

Luomun käyttötiheys ruokapalveluissa

- Noin 40 % ammattikeittiöistä käyttää luomutuotteita vähintään joka viikko. Yleisimmin käytetään viljatuotteita, vihanneksia ja kasviksia sekä hedelmiä ja marjoja.
- Luomun käytön syyt ammattikeittiöissä ovat ympäristöasiat, hyvä maku ja eettisyys.
- Luomua on noin 12 % julkisten ruokapalvelujen käyttämisestä raaka-ainekiloista.

Lähde: Taloustutkimus Oy/
Food Service Feedback 2017 ja
Luomun käyttö
ammattikeittiöissä 2019

SUOMEN LUOMUVIENTI

- Luomuelintarvikkeita vietiin Suomesta noin 25-30 miljoonalla eurolla vuonna 2018. Luomun osuus koko elintarvikeviennistä on noin 2 %.
- Viidessä vuodessa viennin arvo on kolminkertaistunut.
- Luomuviennin suurimmat tuoteryhmät ovat mylly- ja leipomotuotteet sekä erilaiset kaurapohjaiset valmisteet, maitovalmisteet sekä luonnontuotteet.
- Suomesta viedään myös luomumakeisia, -perunajauhoja ja -erikoiskahveja.
- Luomutuotteita viedään eniten Saksaan ja Ruotsiin sekä moniin Keski-Euroopan maihin. Vientiä on myös Japaniin ja Etelä-Koreaan sekä jonkin verran Pohjois-Amerikkaan.

Lähde: Pro Luomun
vientikartoitus 2019

Luomun kulutus Pohjoismaissa

Luomun markkinaosuus
ruokakaupassa vuonna 2018

NORJA	2,0 %
SUOMI	2,4 %
RUOTSI	7,6 %
TANSKA	11,5 %

Suomi	61€
Norja	80€
Ruotsi	237€
Tanska	278€

Lähteet: Pro Luomu, EkoWeb (Ruotsi), Organic Denmark (Tanska),
Landbruksdirektoratet (Norja) ja The World of organic agriculture.
Statistics and emerging trends 2019.

KULUTUSTRENDIT TUKEVAT LUOMUA

Keskeisimmät kulutustrendit

- ◆ VASTUULLISUUS.
- ◆ HYVINVOINTI, TERVEELLISYYS JA LUONNOLLISUUS.
- ◆ HELPPOUS.
- ◆ ELÄMYKSELLISYYS, HERKUTTELU JA RUOKAHIFISTELY.
- ◆ YHTEISÖLLISYYS.

→ Luomutuotteen tulisi yhdistää useita trendejä, jolloin se kiinnostaa myös niitä kuluttajia, joille luomu ei ole tärkein ostokriteeri.

**RUOKASEKTORIN
KOORDINAATIOHANKE**
lähiruoka · luomu · luonnontuotteet

Minkälainen on luomukuluttaja?

Kantar Mind – luomu ja vastuullisuus

*37 % kuluttajista on
sekä asenteiltaan että
teoiltaan hyvin vastuullisia*

*Vastuulliset kuluttajat
odottavat brändeiltä
innovaatioita ja
uudistumista sekä korkeaa
laatua*

*Heille on tärkeää mm.
Hyvinvointi ja terveys
Egologia ekologian ohella
Elämyksellisyys Yksilöllisyys*

Luomun kulutus Suomessa kasvaa

Joka **KOLMAS**
ostaa luomua
VIIKOTTAIN

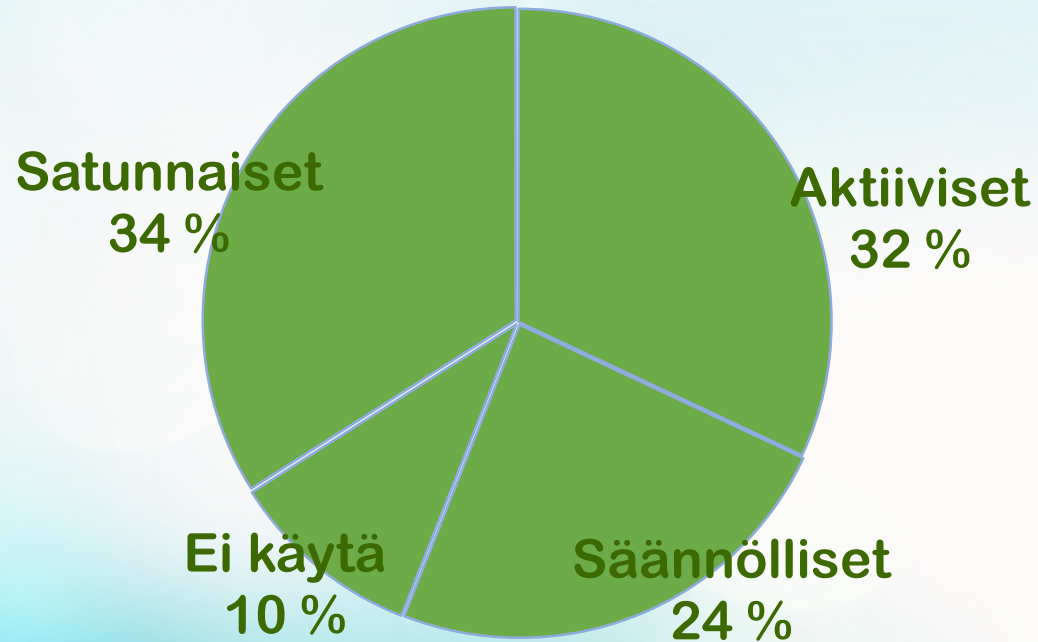
Luomua
käytetään aiempaa
TASAISEMMIN
eri väestöryhmissä ja
eri puolilla maata.
Eniten luomua käytetään
YLIOPISTOKAUPUNGEISSA.

LUOMUA
käyttävät etenkin
LAPSIPERHEET.
MYÖS MIESTEN
osuus luomun
käyttäjäkunnasta
on lisääntynyt.

Lähde: Luomun
kuluttajabarometri 2019
(Kantar TNS)

Suomalaiset luomun käyttäjinä

AKTIIVISET

- ° Ostavat luomua viikottain.
- ° Ryhmässä korostuvat lapsiperheet, ikääntyvät naiset ja nuoret miehet.
- ° Ryhmässä korostuvat korkeasti koulutetut.

SÄÄNNÖLLISET

- ° Ostavat luomua kuukausittain.
- ° Ryhmässä korostuvat yli 60-vuotiaat naiset.
- ° Asuinpaikkana usein pääkaupunkiseutu.

SATUNNAISET

- ° Ostavat luomua silloin tällöin.
- ° Ryhmässä korostuvat yli 60-vuotiaat miehet.
- ° Asuinpaikkana usein pikkukaupunki.

Lähde: Luomun
kuluttajabarometri 2019
(Kantar TNS)

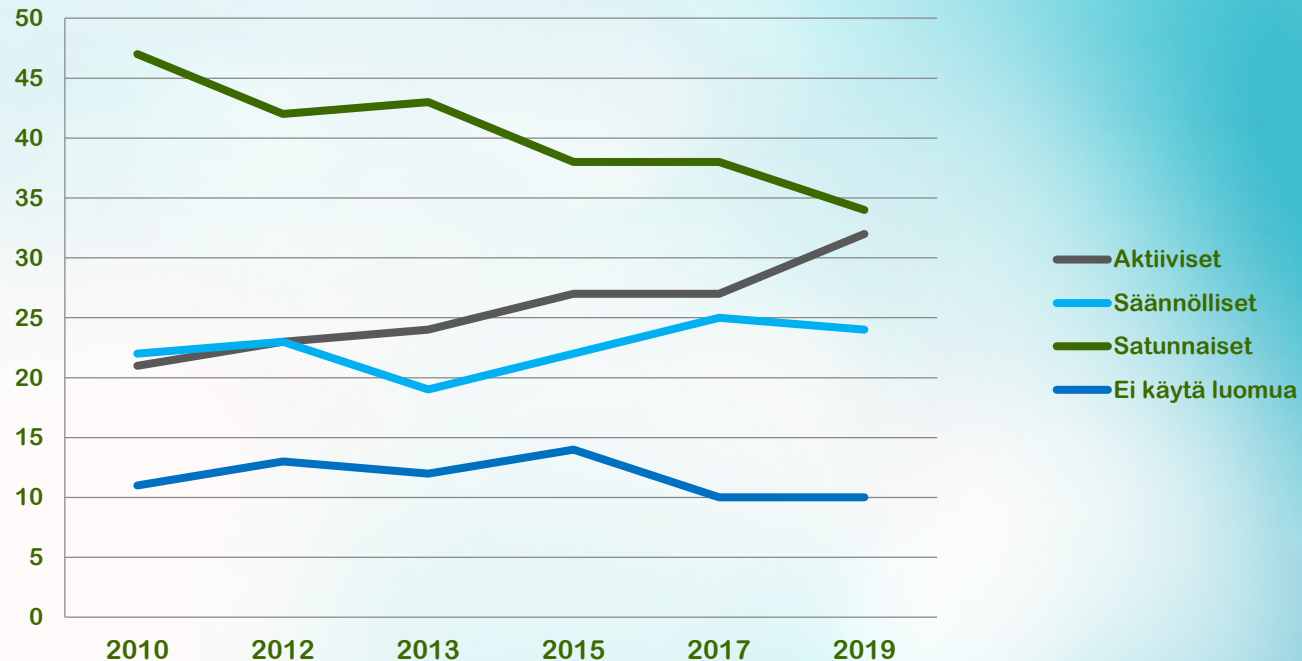

Luomun kulutus on yleistynyt

JO
2,2 MILJOONAA
AIKUISTA OSTAA LUOMUA
VÄHINTÄÄN KUUKAUSITTAIN.
SE ON YLI
PUOLI MILJOONAA
SUOMALAISTA ENEMMÄN
KUIN VUONNA 2010.

Luomun käyttäjäryhmien kehitys 2010-2019

% kuluttajista

Lähde: Luomun kuluttajabarometri 2019 (Kantar TNS)

Aktiiviset luomukuluttajat

**NOIN 50 %
AIKOO LISÄTÄ
LUOMUKULU-
TUSTAAN!**

° Kiinnostuneita ruoasta:
edelläkävijäkuluttajia.

° Arvostavat laatua, alkuperää,
kotimaisuutta ja lähiruokaa.

° Tärkeää helppous ja nopeus:
myös valmisruoka on ok

° Suosivat kasvisruokaa.

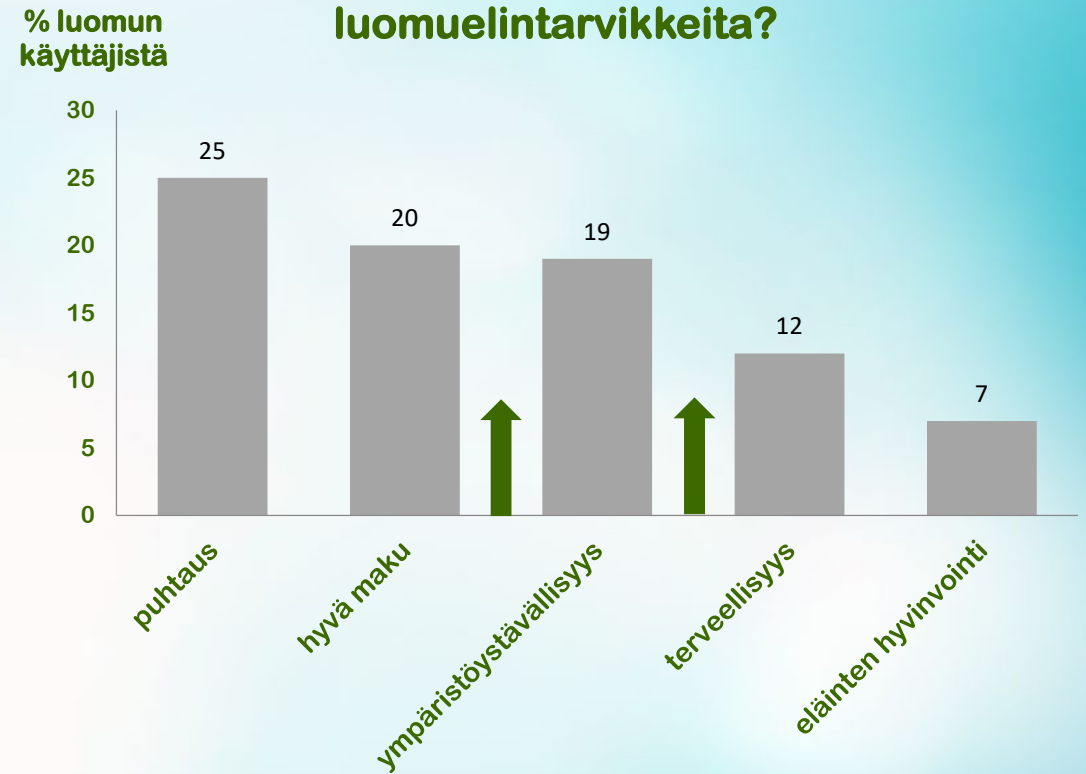
Lähde: Luomun
kuluttajabarometri 2019
(Kantar TNS)

Tärkeimmät syyt suosia luomua

Luomukuluttajat arvostavat luomua eri syistä. Viime vuosina hyvän maun ja ympäristöystävällisyyden merkitys on noussut.

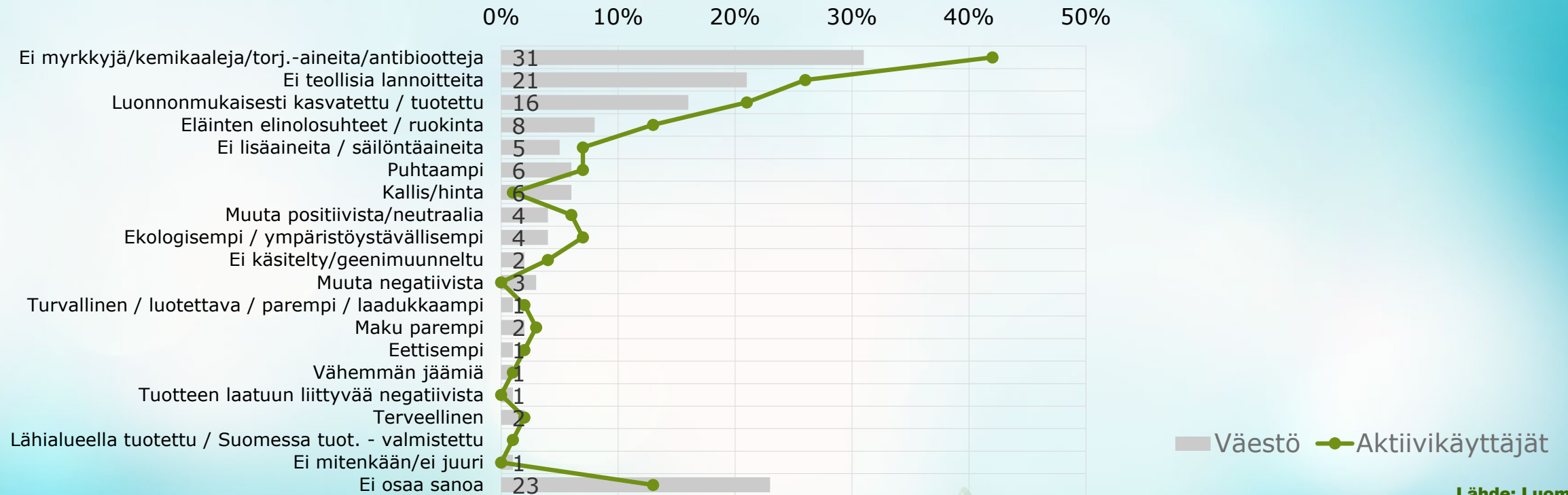
Mikä on tärkein syy ostaa luomuelintarvikkeita?

Lähde: Luomun kuluttajabarometri 2019 (Kantar TNS)

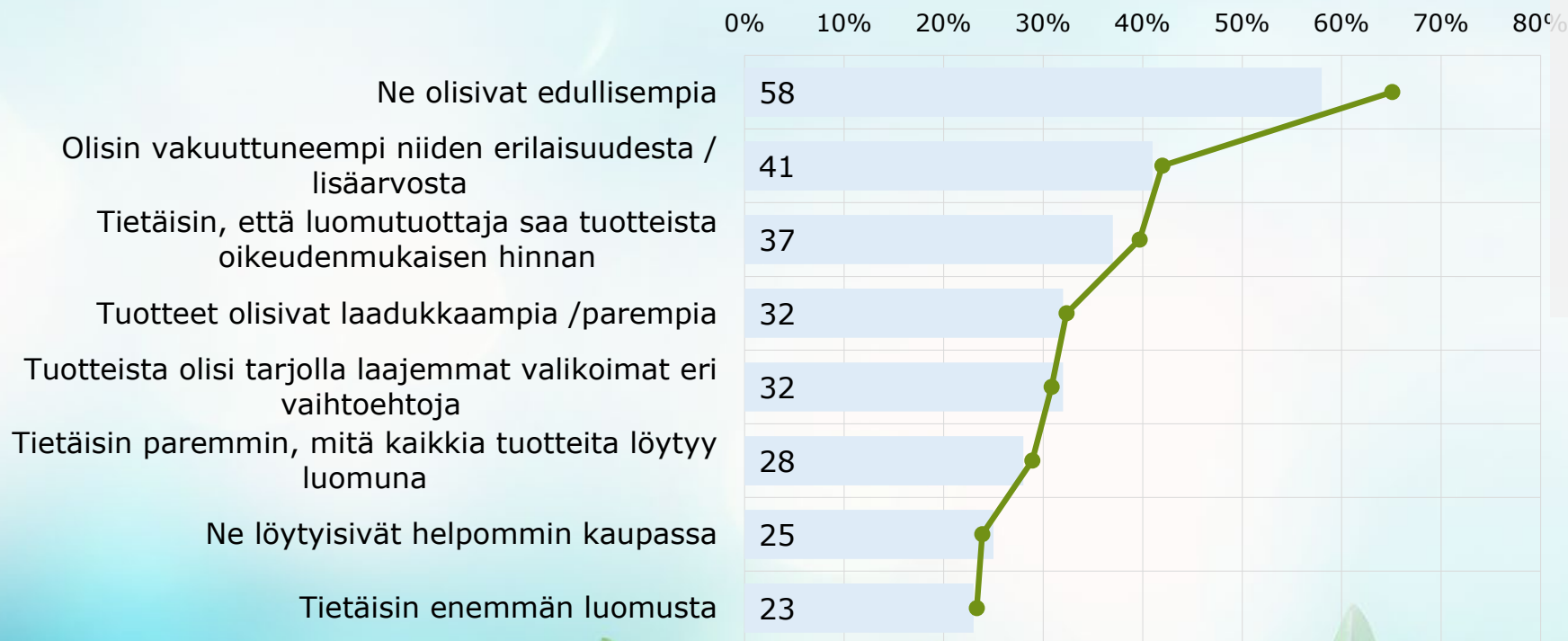
Miten luomu eroaa tavanomaisesta – kuluttajien mielikuvat

Lähde: Luomun kuluttajabarometri 2019 (Kantar TNS)

Mikä saisi kuluttajat ostamaan lisää luomua?

Väestö

- Olisi vakuuttuneempi luomutuotteiden erilaisuudesta

Aktiivikäyttäjät

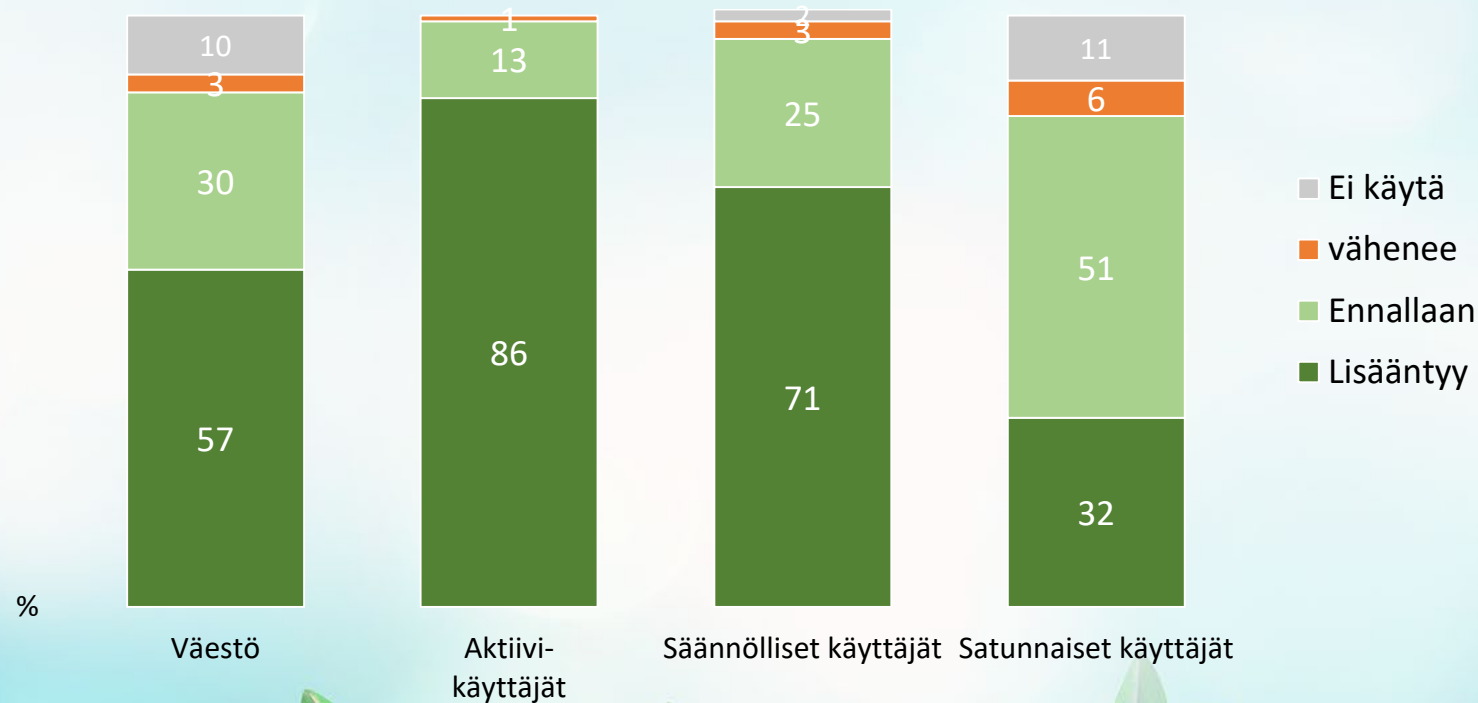
- Tietäisi paremmin, mitä kaikkia tuotteita löytyy luomuna
- Löytyisivät kaupasta helpommin
- Lisää vaihtoehtoja
- Yhä laadukkaampia tuotteita

2019 2017

Lähde: Luomun kuluttajabarometri 2019 (Kantar TNS)

Kuluttajat aikovat käyttää lisää luomua

Lähde: Luomun kuluttajabarometri 2019 (Kantar TNS)

Miten luomu nähdään – luomun imago

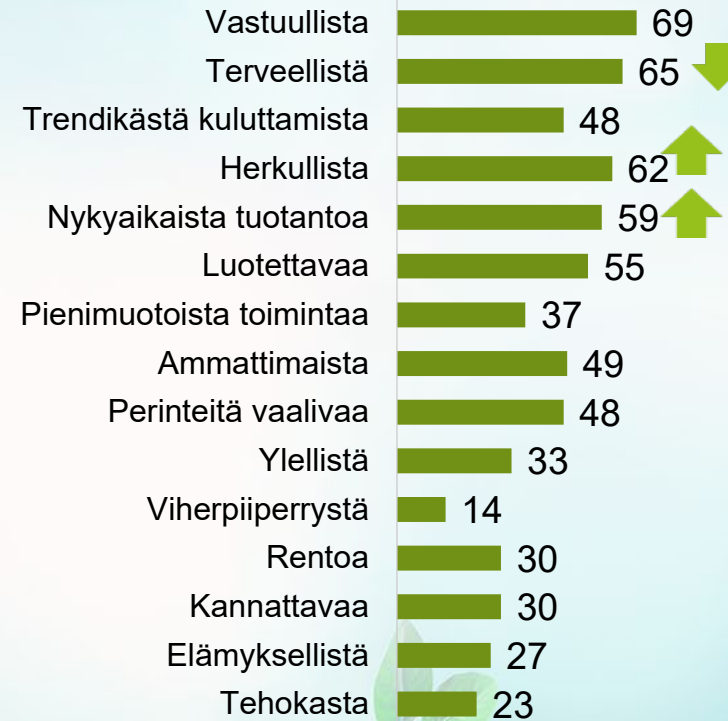
Väestö

%

Aktiivikäyttäjät

%

Lähde: Luomun
kuluttajabarometri 2019
(Kantar TNS)

% = Väestö
% = Aktiivikäyttäjät

Puhtaus

Luomuruoka on puhdasta haitallisista aineista

67%
86%

Eläinten hyvinvointi

Luomutuotanto ottaa huomioon eläinten hyvinvoinnin paremmin kuin tavanomainen tuotanto

66%
89%

Lapset

Luomu on lapsille hyvä ruokavaihtoehto

65%
94%

Ympäristö

Luomuruuantuotanto huomioi ympäristön hyvinvoinnin tavanomaista tuotantoa paremmin

65%
89%

Oikein toimiminen

Luomun ostaminen tuo tunteen siitä, että toimii oikein

60%
84%

Nykyaikaista ja fiksua

Luomu on nykyaikaista, fiksua kuluttamista

59%
90%

Lähde: Luomun kuluttajabarometri 2019 (Kantar TNS)

Mistä ja mitä ostetaan luomuna?

Suomalaisten käyttämät luomun ostokanavat:

- ° ruokakauppa **81%**
- ° tori **27%**
- ° erikoiskauppa **16%**
- ° maatila **13%**
- ° REKO-rengas **5%**
- ° verkkokauppa **4%**
- ° ruokapiiri **4%**

Mitä ostetaan eniten luomuna?

- ° hedelmät
- ° maito ja maitotaloustuotteet
- ° vihannekset ja juurekset
- ° kahvi
- ° kananmunat

Lähde: Pro Luomu

Lähde: Luomun kuluttajabarometri 2019 (Kantar TNS)

Yhä useampi haluaisi syödä luomua myös kodin ulkopuolella

Suomalaisista pitää vähintään melko tärkeänä, että luomua on tarjolla...

Lähde: Luomun
kuluttajabarometri 2019
(Kantar TNS)

Mitä suomalaiset tietävät luomusta?

97 %
tietää, että
luomutuotteissa on
RAJOITUKSIA
LISÄAINEIDEN
käytölle.

55 %
tietää, että
LUOMULEHMÄT
LAIDUNTAVAT.

Lähde: Luomun
kuluttajabarometri 2019
(Kantar TNS)

**RUOKASEKTORIN
KOORDINAATIOHANKE**
lähiruoka · luomu · luonnontuotteet

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAASEUTU.FI

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

KIITOS!

Asiantuntija Aura Lamminparras
Pro Luomu ry

aura.lamminparras@proluomu.fi

Twitter: @auralamm

